

Wie is de baas? Schildserie Info 1

De invloed van de moderne media

“Mam, geloof me nu. Het is echt zo. Ik ben de enige die er nog niet een heeft.” Rick staat in de keuken naast zijn moeder. Ze kijkt hem van opzij aan en zucht eens diep. “Waar denk je dat je zo’n ding voor nodig hebt? Weet je wat het allemaal kost?” Daar kan Rick wel antwoord op geven. Hij begint een heel lijstje voordelen op te noemen. “Het is toch reuzehandig als ik kan bellen als mijn band lek is. En weet u, het huiswerk moeten we in Daily (schoolportal) bijhouden. Als ik mijn huiswerk aan het doen ben, dan kan ik met m’n vrienden overleggen als ik iets niet begrijp of als we iets samen moeten doen. We appen dan met elkaar. Trouwens als ze iets met elkaar afspreken doen ze dat allemaal via Whatsapp. Vrijdag houdt Erik zijn verjaardag. Hij heeft iedereen via Whatsapp uitgenodigd, maar dat heb ik gemist. Dat is toch niet leuk? Ik lig er anders uit.” Rick kijkt zijn moeder hoopvol aan. Ze schudt haar hoofd en zegt: “Ik zal het met je vader overleggen.”

Er trilt iets...

Twee maanden later. Rick buigt zich voorover op zijn fiets. Er staat een stevige wind. Zijn lesdag zit er op. Nog 10 minuten fietsen en hij is thuis. Bzzzzz... er trilt iets in zijn broekzak. Hij diept snel zijn smartphone op. Zijn duim gaat over het scherm. Een berichtje van Erik, of hij vanavond nog even langskomt. O, daar komt nog een appje van Marloes binnen. Hai, lekker geen huiswerk vanavond, doe! Oeps, Rick kan zich nog net overeind houden. Zijn voorwiel ging over een afgewaaid tak. Hij had het niet eens gezien. Snel kijkt hij weer op zijn schermpje.

Rick komt de keuken binnen. Hij slingert zijn rugtas naast de kast. In zijn hand houdt hij zijn

smartphone. Hij ploft op een stoel neer. “Wij zeggen altijd hallo, als je thuiskomt”, zegt moeder. “O, hallo mam”, zegt Rick, terwijl hij ijverig een berichtje typt. “Het wordt er niet gezelliger op sinds je een smartphone hebt. Je hebt meer aandacht voor dat ding, dan voor ons.”

“We gaan eten, leg je mobiel even op de afgesproken plaats.” “Mag ik hem niet één keertje op tafel laten liggen? Erik stuurt zo een berichtje.” “Rick, je weet wat we afgesproken hebben. Onder het eten wil ik rust.” Pling! Rick schiet overeind. Hij wil zijn stoel al achteruit schuiven. Moeder kijkt hem bestraffend aan. Mopperend gaat Rick weer verder met het eten. Hij mag toch best even kijken? Ouders begrijpen niet hoe het werkt. Als hij straks pas kijkt, dan heeft Erik al met anderen afgesproken.

Vader opent de deur van de slaapkamer van Rick. Deze zit achter zijn bureau. Hij legt verschrikt zijn mobiel aan de kant. “Ik zie dat je het druk hebt”, zegt vader. “Heb je de laatste tijd veel huiswerk?”

Rick kijkt zijn vader eens aan, hij voelt dat hij iets wil zeggen. “Ik wil even met je praten, Rick. Sinds je een smartphone hebt, heb je ineens veel meer huiswerk gekregen. Ik heb zojuist je cijfers eens bekeken op het ouderportal. Daar ben ik erg van geschrokken. Je cijfers zijn nogal achteruit gegaan. Mama en ik hebben de indruk dat je wel heel erg druk bent met je mobiel. Zeg eens eerlijk?”

Rick kijkt naar de grond, hij haalt zijn schouders op. “Het valt best mee pa. Ik doe er ook mijn huiswerk op. Mag ik dan niet even

tussendoor een spelletje doen of kletsen met m'n vrienden?"

Vader knikt en zegt: "Toch vinden we het beter om een aantal afspraken te maken. Dat ding leidt je veel te veel af en houdt jou de hele dag bezig. We hadden dat beter gelijk kunnen doen, maar je moeder en ik hadden niet in de gaten wat zulke apparaten met je kunnen doen. Misschien vind je niet alles leuk, maar we doen het voor jouw bestwil."

Deze inleiding gaat over een alledaagse gebeurtenis. Misschien herken je jezelf wel in Rick.

Wat heeft de titel van deze les "Wie is de baas?" hier mee te maken?

In deze les gaan we samen kijken welke invloed moderne media (smartphone, laptop, computer, tablet, internet e.d.) hebben.

Wat doet het met je?

Een computer, tablet of smartphone heeft een grote aantrekkingskracht op mensen. Kleine kinderen al vinden het helemaal geweldig. Wat kun je er ook onvoorstelbaar veel mee doen. Het is bijna niet te geloven dat in zo'n klein apparaat zoveel mogelijkheden zitten. De techniek staat voor niets.

Overall om ons heen vinden we computertechnieken. Er is bijna geen apparaat meer zonder "intelligente" functies. Er zijn zelfs auto's die zelf aangeven wanneer ze naar de garage moeten of 112 bellen als ze een ongeluk krijgen.

Er zijn programma's op smartphones, die je gezondheid in de gaten houden en gegevens uitwisselen met de huisarts. Aan de hand van bepaalde gegevens kijkt de computer of het misschien niet verstandiger is om bij de huisarts langs te gaan. Je kunt deze lijst nog met ontelbare voorbeelden uitbreiden. Dat zijn echt geen functies die in de toekomst zo

zullen zijn, maar die al dagelijks door heel veel mensen worden gebruikt.

Wat handig allemaal. Of toch niet? Als je er eens diep over nadenkt, dan bemoeit de "computer" zich wel heel erg veel met ons. Wie is er dan eigenlijk nog de baas?

Moderne media hebben ons als mensen veranderd. We zijn er onrustiger door geworden. We willen direct antwoord op al onze vragen. Even googelen en we hebben het. We zijn 'altijd' bereikbaar. Met de 'sociale' media zijn we 24 uur per dag beschikbaar. Iedereen kan op elke moment een beroep op ons doen. Op geschikte en ongeschikte momenten. Je hebt de neiging om overal direct op te gaan reageren.

Misschien doe je het ook wel. De groepsdruk is heel groot. De 'sociale' media zorgen voor grote vriendengroepen. Wat deze van je vinden, is heel belangrijk. Wat de groep wil, dat wil jij vaak ook. De vrienden bepalen wat jij doet. Je hoort er eigenlijk ook niet bij als je geen smartphone hebt of niet actief bent op de sociale media.

Je krijgt veel oppervlakkige vriendschappen. Je hebt misschien wel veel vrienden, maar zijn het ook échte vrienden? Het is vaak wat heen en weer geklets, en dan ben je 'vriend'. Is dat dan echt iemand met wie je dingen kunt delen?

Rovers van jouw tijd

Moderne media zou je ook wel een rovers van jouw tijd kunnen noemen. Hoeveel tijd besteed jij aan je smartphone, computer, internet, enz. Misschien heb je er nog nooit bij stil gestaan, maar als je het eens optelt, dan schrik je vaak wel. Ga maar even achter je laptop zitten om iets op internet te zoeken

voor je werkstuk. Voor je het weet is er een uur voorbij.

In het vorige stukje is al aangegeven hoe dit alles ons leven kan beheersen. Al kunnen we er ook veel mooie en nuttige dingen mee doen, de satan heeft hierin ook een machtig wapen gevonden. Een wapen om ons van God en Zijn Woord weg te houden. Er blijft geen of nauwelijks tijd over om ons met die goede dingen bezig te houden.

Hoe belangrijk is het dan om jezelf af te vragen: "Hoe besteed ik mijn tijd?" Je leeft immers maar één keer. We kunnen onze tijd maar één keer gebruiken.

We hebben van onze Schepper de opdracht gekregen om de tijd tot Zijn eer door te brengen. Onmogelijk is het om dat in eigen kracht te kunnen, maar het is wél onze plicht zo goed mogelijk naar Zijn Wet te leven.

Laten we toch steeds beseffen dat God alles ziet en dat we straks van onze gedachten, woorden en werken rekenschap aan Hem moeten afleggen!

Misschien kun je dan ook begrijpen dat er ouders zijn die heel terughoudend zijn, goede regels stellen en niet alles toelaten op dit gebied. Zij zien het als hun plicht om ook op dit punt het beste voor jou te zoeken!

Dat de bede van David ook ons gebed mag worden.

*Leer mij, o God van zaligheden,
Mijn leven in Uw dienst besteden;
Gij zijt mijn God, vat Gij mijn hand;
Uw goede Geest bestier' mijn schreden,
En leid' mij in een effen land.*
(Psalm 143:10 berijmd)

Verslaafd? Ben je mal!

Als je ergens steeds maar weer teveel van gebruikt en er niet los van kunt komen, dan noemen we dat verslaving. We kennen dat wel van roken, alcohol en drugs. Kun je ook verslaafd zijn aan je computer of smartphone? Ja, dat kan zeker. Als je steeds teveel tijd bezig bent met moderne media, is dat ook verslaving. Je voelt dan op een gegeven moment steeds de drang om op je smartphone te kijken, of games te doen om steeds maar weer verder te komen, enz.

Femke (21) zei over haar smartphone-gebruik: "Niet kijken zorgt voor een gevoel van gemis". Patricia (18) zei: "Verslaving aan sociale media betekent dat je móet whatsappen of twitteren in plaats van dat je het echt wilt. Ik heb ook vreemde trekjes gekregen. Ik kijk steeds op mijn mobiel, terwijl ik weet dat er niets is. Zelfs als de mobiel niet in je zak zit, voel je hem soms trillen.

Hoe weet je nu of je verslaafd bent? Bij deze les is een vragenlijst over je omgang met moderne media gevoegd. Als je de vragen eerlijk beantwoordt, krijg je een indruk hoe jij de moderne media gebruikt. Je kunt dan ook zien of je in een risicocategorie zit.

Ben je verslaafd, zoek dan alsjeblieft hulp. Bespreek het met je ouders of iemand anders die je vertrouwt. Bid de Heere of Hij je verlossen wil van je verslaving.